

Alexandru Boroi

Drept penal. Partea specială

Ediția 6

- revizuită și adăugită -

Editura C.H. Beck
București 2022

Cuprins

Abrevieri.....	XXXV
----------------	------

Considerații introductive privind Dreptul penal, Partea specială.....	1
--	----------

I. Noțiunea, sistemul și metodologia studierii părții speciale a dreptului penal	1
§1. Noțiune.....	1
§2. Obiect.....	2
§3. Legătura dintre partea generală și partea specială a dreptului penal	2
II. Sistemul părții speciale a dreptului penal.....	4
§1. Noțiune.....	4
§2. Criteriile de alcătuire a sistemului părții speciale a dreptului penal	5
III. Metodologia studierii părții speciale a dreptului penal.....	10
§1. Necesitatea studierii părții speciale a dreptului penal	10
§2. Metodologia studierii părții speciale a dreptului penal	11
IV. Încadrarea juridică în dreptul penal.....	14
§1. Noțiunea, felurile și etapele încadrării juridice în dreptul penal	14
§2. Tehnica încadrării juridice.....	17
Bibliografie selectivă.....	20

Titlul I. Infracțiuni contra persoanei.....	21
--	-----------

Capitolul I. Caracterizarea generală a infracțiunilor contra persoanei.....	21
--	-----------

§1. Aspecte generale	21
§2. Condiții preexistente	22
§3. Subiecții infracțiunilor.....	22
§4. Latura obiectivă.....	23
§5. Latura subiectivă	24
§6. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	24

Capitolul II. Infracțiuni contra vieții.....	25
---	-----------

Secțiunea 1. Omorul	25
§1. Conținutul legal	25
§2. Condiții preexistente	26
§3. Conținutul constitutiv	31
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	44
Secțiunea a 2-a. Omorul calificat.....	45
§1. Conținutul legal	45
§2. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	57
Secțiunea a 3-a. Uciderea la cererea victimei	58
§1. Conținutul legal	58
§2. Condiții preexistente	59
§3. Conținutul constitutiv	59
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	61
Secțiunea a 4-a. Determinarea sau înlesnirea sinuciderii.....	62

§1. Conținutul legal	62
§2. Condiții preexistente	63
§3. Conținutul constitutiv	63
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	66
Secțiunea a 5-a. Uciderea din culpă	68
§1. Conținutul legal	68
§2. Condiții preexistente	68
§3. Conținutul constitutiv	71
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	75
Capitolul III. Infrațiuni contra integrității corporale sau sănătății.....	78
Secțiunea 1. Lovirea sau alte violențe	78
§1. Conținutul legal	78
§2. Condiții preexistente	78
§3. Conținutul constitutiv	79
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	81
Secțiunea a 2-a. Vătămarea corporală	82
§1. Conținutul legal	82
§2. Condiții preexistente	82
§3. Conținutul constitutiv	83
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	88
Secțiunea a 3-a. Lovirile sau vătămarile cauzatoare de moarte	89
§1. Conținutul legal	89
§2. Condiții preexistente	89
§3. Conținutul constitutiv	90
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	93
Secțiunea a 4-a. Vătămarea corporală din culpă	93
§1. Conținutul legal	93
§2. Condiții preexistente	94
§3. Conținutul constitutiv	94
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	97
Secțiunea a 5-a. Relele tratamente aplicate minorului	98
§1. Conținutul legal	98
§2. Condiții preexistente	99
§3. Conținutul constitutiv	99
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	102
Secțiunea a 6-a. Încăierarea	102
§1. Conținutul legal	102
§2. Condiții preexistente	102
§3. Conținutul constitutiv	103
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	104
Capitolul IV. Infrațiuni săvârșite asupra unui membru de familie	106
Secțiunea 1. Violența în familie	106
§1. Conținutul legal	106
§2. Condiții preexistente	106

§3. Conținutul constitutiv.....	107
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	108
Secțiunea a 2-a. Uciderea ori vătămarea nou-născutului săvârșită de către mamă	108
§1. Conținutul legal.....	108
§2. Condiții preexistente	109
§3. Conținutul constitutiv.....	111
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	114
Capitolul V. Agresiuni asupra fătului.....	116
Secțiunea 1. Întreruperea cursului sarcinii.....	116
§1. Considerații preliminare	116
§2. Conținutul legal.....	116
§3. Condiții preexistente	117
§4. Conținutul constitutiv.....	118
§5. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	119
§6. Cauză justificativă specială	119
§7. Cauză de nepedepsire.....	119
Secțiunea a 2-a. Vătămarea fătului	120
§1. Conținutul legal.....	120
§2. Condiții preexistente	120
§3. Conținutul constitutiv.....	122
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	123
§5. Cauză justificativă specială	124
§6. Cauză de nepedepsire	124
Capitolul VI. Infracțiuni privind obligația de asistență a celor în primejdie	125
Secțiunea 1. Lăsarea fără ajutor a unei persoane aflate în dificultate	125
§1. Conținutul legal.....	125
§2. Condiții preexistente	125
§3. Conținutul constitutiv.....	126
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	127
Secțiunea a 2-a. Împiedicarea ajutorului.....	127
§1. Conținutul legal.....	127
§2. Condiții preexistente	128
§3. Conținutul constitutiv.....	128
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	128
Capitolul VII. Infracțiuni contra libertății persoanei.....	130
Secțiunea 1. Lipsirea de libertate în mod ilegal.....	130
§1. Conținutul legal.....	130
§2. Condiții preexistente	130
§3. Conținutul constitutiv.....	131
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	133
Secțiunea a 2-a. Amenințarea	134
§1. Conținutul legal.....	135

§2. Condiții preexistente	135
§3. Conținutul constitutiv	135
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	136
Secțiunea a 3-a. Șantajul	137
§1. Conținutul legal	137
§2. Condiții preexistente	137
§3. Conținutul constitutiv	138
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	141
Secțiunea a 4-a. Hărțuirea	141
§1. Conținutul legal	141
§2. Condiții preexistente	142
§3. Conținutul constitutiv	142
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	144
Capitolul VIII. Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile	145
Secțiunea 1. Sclavia	145
§1. Conținutul legal	145
§2. Condiții preexistente	145
§3. Conținutul constitutiv	146
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	146
Secțiunea a 2-a. Traficul de persoane	147
§1. Conținutul legal	147
§2. Condiții preexistente	147
§3. Conținutul constitutiv	148
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	151
Secțiunea a 3-a. Traficul de minori	152
§1. Conținutul legal	152
§2. Condiții preexistente	153
§3. Conținutul constitutiv	153
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	154
Secțiunea a 4-a. Supunerea la muncă forțată sau obligatorie	156
§1. Conținutul legal	156
§2. Condiții preexistente	156
§3. Conținutul constitutiv	156
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	158
Secțiunea a 5-a. Proxenetismul	158
§1. Conținutul legal	158
§2. Condiții preexistente	159
§3. Conținutul constitutiv	159
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	163
Secțiunea a 6-a. Exploatarea cerșetoriei	164
§1. Conținutul legal	164
§2. Condiții preexistente	164
§3. Conținutul constitutiv	164
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	165
Secțiunea a 7-a. Folosirea unui minor în scop de cerșetorie	165

§1. Conținutul legal	165
§2. Condiții preexistente	165
§3. Conținutul constitutiv	166
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	167
Secțiunea a 8-a. Folosirea serviciilor unei persoane exploatate	167
§1. Conținutul legal	167
§2. Condiții preexistente	167
§3. Conținutul constitutiv	168
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	169
Secțiunea a 9-a. Folosirea prostituției infantile	169
§1. Conținutul legal	169
§2. Condiții preexistente	169
§3. Conținutul constitutiv	169
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	170
Capitolul IX. Infracțiuni contra libertății și integrității sexuale.....	171
Secțiunea 1. Violul	171
§1. Conținutul legal	171
§2. Condiții preexistente	172
§3. Conținutul constitutiv	172
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	174
Secțiunea a 2-a. Agresiunea sexuală.....	177
§1. Conținutul legal	177
§2. Condiții preexistente	178
§3. Conținutul constitutiv	179
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	180
Secțiunea a 3-a. Actul sexual cu un minor.....	182
§1. Conținutul legal	182
§2. Condiții preexistente	183
§3. Conținutul constitutiv	184
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	185
Secțiunea a 4-a. Coruperea sexuală a minorilor	187
§1. Conținutul legal	187
§2. Condiții preexistente	188
§3. Conținutul constitutiv	189
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	190
Secțiunea a 5-a. Racolarea minorilor în scopuri sexuale.....	191
§1. Conținutul legal	191
§2. Condiții preexistente	192
§3. Conținutul constitutiv	192
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	192
Secțiunea a 6-a. Hărțuirea sexuală.....	193
§1. Conținutul legal	193
§2. Condiții preexistente	193
§3. Conținutul constitutiv	194
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	195

Capitolul X. Infracțiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private	196
Secțiunea 1. Violarea de domiciliu.....	196
§1. Conținutul legal.....	196
§2. Condiții preexistente	196
§3. Conținutul constitutiv	197
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	199
Secțiunea a 2-a. Violarea sediului profesional.....	200
§1. Conținutul legal	200
§2. Condiții preexistente	200
§3. Conținutul constitutiv	201
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	203
Secțiunea a 3-a. Violarea vieții private	204
§1. Conținutul legal	204
§2. Condiții preexistente	205
§3. Conținutul constitutiv	205
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	207
Secțiunea a 4-a. Divulgarea secretului profesional.....	210
§1. Conținutul legal	210
§2. Condiții preexistente	210
§3. Conținutul constitutiv	211
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	212
Bibliografie selectivă.....	213
 Titlul II. Infracțiuni contra patrimoniului	 215
Capitolul I. Caracterizarea generală a infracțiunilor contra patrimoniului.....	215
§1. Concept	215
§2. Condiții preexistente	216
§3. Conținutul constitutiv	218
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	218
Secțiunea 1. Furtul.....	219
§1. Conținutul legal	219
§2. Condiții preexistente	219
§3. Conținutul constitutiv	222
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	226
Secțiunea a 2-a. Furtul calificat	229
§1. Conținutul legal	229
§2. Analiza circumstanțelor.....	229
Secțiunea a 3-a. Furtul în scop de folosință	236
§1. Conținutul legal	236
§2. Condiții preexistente	236
§3. Forme. Sancțiuni	239
Secțiunea a 4-a. Plângerea prealabilă și împăcarea	240
§1. Conținutul legal	240
§2. Condiții preexistente	240

Capitolul II. Tâlhăria și pirateria	242
Secțiunea 1. Tâlhăria	242
§1. Conținutul legal	242
§2. Condiții preexistente	242
§3. Conținutul constitutiv	244
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	248
Secțiunea a 2-a. Tâlhăria calificată	249
§1. Conținutul legal și caracterizare	249
§2. Analiza elementelor circumstanțiale ale tâlhăriei calificate, variantea prevăzută la art. 234 alin. (1) C.pen.	250
§3. Analiza elementelor circumstanțiale ale tâlhăriei calificate, variantea prevăzută la art. 234 alin. (2) C.pen.	252
§4. Analiza elementelor circumstanțiale ale tâlhăriei calificate, variantea prevăzută la art. 234 alin. (3) C.pen.	253
Secțiunea a 3-a. Pirateria	253
§1. Conținutul legal	253
§2. Condiții preexistente	254
§3. Conținutul constitutiv	254
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	255
Secțiunea a 4-a. Tâlhăria sau pirateria urmată de moartea victimei	255
§1. Conținutul legal	255
§2. Sancțiuni	256
Capitolul III. Infrațiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii	257
Secțiunea 1. Abuzul de încredere	257
§1. Conținutul legal	257
§2. Condiții preexistente	257
§3. Conținutul constitutiv	261
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	264
Secțiunea a 2-a. Abuzul de încredere prin fraudarea creditorilor	264
§1. Conținutul legal și caracterizare	264
§2. Condiții preexistente	265
§3. Conținutul constitutiv	266
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	268
Secțiunea a 3-a. Bancruta simplă	269
§1. Conținutul legal	269
§2. Condițiile preexistente	271
§3. Conținutul constitutiv	273
§4. Forme. Sancțiuni	275
Secțiunea a 4-a. Bancruta frauduloasă	276
§1. Conținutul legal	276
§2. Condiții preexistente	276
§3. Conținutul constitutiv	276
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	278
Secțiunea a 5-a. Gestiunea frauduloasă	279
§1. Conținutul legal	279

§2. Condiții preexistente	279
§3. Conținutul constitutiv	280
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	283
Secțiunea a 6-a. Însușirea bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor	284
§1. Conținutul legal	284
§2. Condiții preexistente	285
§3. Conținutul constitutiv	286
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	288
Secțiunea a 7-a. Înșelăciunea	289
§1. Conținutul legal	289
§2. Condiții preexistente	289
§3. Conținutul constitutiv	290
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	294
Secțiunea a 8-a. Înșelăciunea privind asigurările	295
§1. Conținutul legal	295
§2. Condiții preexistente	296
§3. Conținutul constitutiv	296
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	297
Secțiunea a 9-a. Deturnarea licitațiilor publice	298
§1. Conținutul legal	298
§2. Condiții preexistente	298
§3. Conținutul constitutiv	298
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	299
Secțiunea a 10-a. Exploatarea patrimonială a unei persoane vulnerabile	299
§1. Conținutul legal	299
§2. Condiții preexistente	300
§3. Conținutul constitutiv	300
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	302

Capitolul IV. Fraude comise prin sisteme informatice și mijloace

de plată electronice	303
Secțiunea 1. Frauda informatică	303
§1. Conținutul legal	303
§2. Condiții preexistente	303
§3. Conținutul constitutiv	304
§4. Forme. Sancțiuni	307
Secțiunea a 2-a. Efectuarea de operațiuni financiare în mod fraudulos	307
§1. Conținutul legal	307
§2. Condiții preexistente	308
§3. Conținutul constitutiv	308
§4. Forme. Sancțiuni	315
Secțiunea a 3-a. Operațiuni ilegale cu instrumente de plată fără numerar	316
§1. Conținutul legal	316
§2. Condiții preexistente	316
§3. Conținutul constitutiv	317
§4. Forme. Sancțiuni	317

Secțiunea a 4-a. Acceptarea operațiunilor financiare efectuate

în mod fraudulos	318
§1. Conținutul legal	318
§2. Condiții preexistente	318
§3. Conținutul constitutiv	318
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	319

Capitolul V. Distrugerea și tulburarea de posesie..... 320

Secțiunea 1. Distrugerea	320
§1. Conținutul legal	320
§2. Condiții preexistente	321
§3. Conținutul constitutiv	322
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	324
Secțiunea a 2-a. Distrugerea calificată	325
§1. Conținutul legal	325
§2. Conținutul constitutiv	325
§3. Forme. Sancțiuni	326
Secțiunea a 3-a. Distrugerea din culpă	326
§1. Conținutul legal	326
§2. Conținutul constitutiv	326
§3. Sancțiuni	327
Secțiunea a 4-a. Tulburarea de posesie	327
§1. Conținutul legal	327
§2. Condiții preexistente	327
§3. Conținutul constitutiv	328
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	330
Bibliografie selectivă	331

Titlul III. Infracțiuni privind autoritatea și frontiera de stat..... 332

Capitolul I. Infracțiuni contra autorității 332

Secțiunea 1. Ultrajul	332
§1. Conținutul legal	332
§2. Condiții preexistente	332
§3. Conținutul constitutiv	334
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	335
Secțiunea a 2-a. Uzurparea de calități oficiale	336
§1. Conținutul legal	336
§2. Condiții preexistente	336
§3. Conținutul constitutiv	337
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	338
Secțiunea a 3-a. Sustragerea sau distrugerea de înscrisuri	339
§1. Conținutul legal	339
§2. Condiții preexistente	339
§3. Conținutul constitutiv	340
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	341

Secțiunea a 4-a. Ruperea de sigilii.....	341
§1. Conținutul legal	341
§2. Condiții preexistente	341
§3. Conținutul constitutiv	342
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	343
Secțiunea a 5-a. Sustragerea de sub sechestru	343
§1. Conținutul legal	343
§2. Condiții preexistente	343
§3. Conținutul constitutiv	344
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	345
Capitolul II. Infracțiuni privind frontiera de stat	346
Secțiunea 1. Trecerea frauduloasă a frontierei de stat	346
§1. Conținutul legal	346
§2. Condiții preexistente	347
§3. Conținutul constitutiv	349
§4. Variante agravante.....	351
§5. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	353
§6. Causă de nepedepsire.....	354
Secțiunea a 2-a. Traficul de migranți	355
§1. Conținutul legal	355
§2. Condiții preexistente	356
§3. Conținutul constitutiv	356
§4. Variante agravante.....	359
§5. Forme. Sancțiuni	360
Secțiunea a 3-a. Facilitarea șederii ilegale în România	361
§1. Conținutul legal	361
§2. Condiții preexistente	361
§3. Conținutul constitutiv.....	362
§4. Variantele agravante.....	363
§5. Forme. Sancțiuni	363
Secțiunea a 4-a. Sustragerea de la măsurile de îndepărtare de pe teritoriul României	364
§1. Conținutul legal.....	364
§2. Condiții preexistente	364
§3. Conținutul constitutiv.....	364
§4. Forme. Sancțiuni	367
Bibliografie selectivă.....	367
Titlul IV. Infracțiuni contra înfăptuirii justiției	369
Secțiunea 1. Nedenunțarea.....	369
§1. Conținutul legal.....	369
§2. Condiții preexistente	369
§3. Conținutul constitutiv	370
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	371

Secțiunea a 2-a. Omisiunea sesizării	372
§1. Conținutul legal	372
§2. Condiții preexistente	373
§3. Conținutul constitutiv	374
§4. Varianta atenuată	376
§5. Forme. Modalități. Sancțiuni	376
Secțiunea a 3-a. Inducerea în eroare a organelor judiciare	376
§1. Conținutul legal	376
§2. Condiții preexistente	377
§3. Conținutul constitutiv	378
§4. Variantele agravante	380
§5. Forme. Modalități. Sancțiuni	380
Secțiunea a 4-a. Favorizarea faptuitorului	381
§1. Conținutul legal	381
§2. Condiții preexistente	382
§3. Conținutul constitutiv	383
§4. Forme. Sancțiuni	385
Secțiunea a 5-a. Tănuirea	386
§1. Conținutul legal	386
§2. Condiții preexistente	387
§3. Conținutul constitutiv	388
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	390
Secțiunea a 6-a. Obstrucționarea justiției	391
§1. Conținutul legal	391
§2. Condiții preexistente	392
§3. Conținutul constitutiv	392
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	394
Secțiunea a 7-a. Influențarea declarațiilor	394
§1. Conținutul legal	394
§2. Condiții preexistente	395
§3. Conținutul constitutiv	396
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	399
Secțiunea a 8-a. Mărturia mincinoasă	400
§1. Conținutul legal	400
§2. Condiții preexistente	402
§3. Conținutul constitutiv	407
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	410
Secțiunea a 9-a. Răzbunarea pentru ajutorul dat justiției	412
§1. Conținutul legal	412
§2. Condiții preexistente	413
§3. Conținutul constitutiv	413
§4. Forme. Sancțiuni	414
Secțiunea a 10-a. Sustragerea sau distrugerea de probe ori de înscrisuri	414
§1. Conținutul legal	414
§2. Condiții preexistente	415

§3. Conținutul constitutiv	416
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	419
Secțiunea a 11-a. Compromiterea intereselor justiției	419
§1. Conținutul legal	420
§2. Condiții preexistente	420
§3. Conținutul constitutiv	421
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	423
Secțiunea a 12-a. Încălcarea solemnității ședinței	424
§1. Conținutul legal	424
§2. Condiții preexistente	424
§3. Conținutul constitutiv	425
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	426
Secțiunea a 13-a. Ultrajul judiciar	426
§1. Conținutul legal	426
§2. Condiții preexistente	426
§3. Conținutul constitutiv	427
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	428
Secțiunea a 14-a. Cercetarea abuzivă	429
§1. Conținutul legal	429
§2. Condiții preexistente	429
§3. Conținutul constitutiv	430
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	431
Secțiunea a 15-a. Supunerea la rele tratamente	432
§1. Conținutul legal	432
§2. Condiții preexistente	432
§3. Conținutul constitutiv	433
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	434
Secțiunea a 16-a. Tortura	435
§1. Conținutul legal	435
§2. Condiții preexistente	436
§3. Conținutul constitutiv	437
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	438
Secțiunea a 17-a. Represiunea nedreaptă	438
§1. Conținutul legal	438
§2. Condiții preexistente	439
§3. Conținutul constitutiv	440
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	442
Secțiunea a 18-a. Asistența și reprezentarea neloială	442
§1. Conținutul legal	443
§2. Condiții preexistente	443
§3. Conținutul constitutiv	443
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	444
Secțiunea a 19-a. Evadarea	444
§1. Conținutul legal	444
§2. Condiții preexistente	445

§3. Conținutul constitutiv	445
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	448
Secțiunea a 20-a. Înlesnirea evadării	449
§1. Conținutul legal	449
§2. Condiții preexistente	450
§3. Conținutul constitutiv	451
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	452
Secțiunea a 21-a. Nerespectarea hotărârilor judecătorești	455
§1. Conținutul legal	455
§2. Condiții preexistente	456
§3. Conținutul constitutiv	456
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	463
Secțiunea a 22-a. Neexecutarea sancțiunilor penale	464
§1. Conținutul legal	464
§2. Condiții preexistente	464
§3. Conținutul constitutiv	465
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	466
Bibliografie selectivă.....	467
Titlul V. Infracțiuni de corupție și de serviciu	469
Capitolul I. Infracțiuni de corupție.....	469
Secțiunea 1. Luarea de mită.....	469
§1. Concept	469
§2. Condiții preexistente	471
§3. Conținutul constitutiv	479
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	484
Secțiunea a 2-a. Darea de mită	488
§1. Conținutul legal	488
§2. Condiții preexistente	488
§3. Conținutul constitutiv	490
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	493
Secțiunea a 3-a. Traficul de influență	495
§1. Conținutul legal	495
§2. Condiții preexistente	496
§3. Conținutul constitutiv	498
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	502
Secțiunea a 4-a. Cumpărarea de influență	503
§1. Conținutul legal	503
§2. Condiții preexistente	503
§3. Conținutul constitutiv	504
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	506
Capitolul II. Infracțiuni de serviciu.....	507
Secțiunea 1. Delapidarea	507
§1. Conținutul legal	507

§2. Condiții preexistente	507
§3. Conținutul constitutiv	512
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	515
Secțiunea a 2-a. Purtarea abuzivă	517
§1. Conținutul legal	517
§2. Condiții preexistente	517
§3. Conținutul constitutiv	518
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	520
Secțiunea a 3-a. Abuzul în serviciu	520
§1. Conținutul legal	520
§2. Condiții preexistente	521
§3. Conținutul constitutiv	523
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	526
Secțiunea a 4-a. Neglijența în serviciu	527
§1. Conținutul legal	527
§2. Condiții preexistente	527
§3. Conținutul constitutiv	528
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	532
Secțiunea a 5-a. Folosirea abuzivă a funcției în scop sexual	532
§1. Conținutul legal	532
§2. Condiții preexistente	533
§3. Conținutul constitutiv	533
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	535
Secțiunea a 6-a. Uzurparea funcției	535
§1. Conținutul legal	535
§2. Condiții preexistente	536
§3. Conținutul constitutiv	537
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	538
Secțiunea a 7-a. Folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane	539
§1. Conținutul legal	539
§2. Condiții preexistente	539
§3. Conținutul constitutiv	540
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	541
Secțiunea a 8-a. Violarea secretului corespondenței	542
§1. Conținutul legal	542
§2. Condiții preexistente	543
§3. Conținutul constitutiv	543
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	544
Secțiunea a 9-a. Divulgarea informațiilor secrete de stat	546
§1. Conținutul legal	546
§2. Condiții preexistente	547
§3. Conținutul constitutiv	547
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	548
Secțiunea a 10-a. Divulgarea informațiilor secrete de serviciu sau nepublice	549

§1. Conținutul legal.....	549
§2. Condiții preexistente	549
§3. Conținutul constitutiv	550
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	551
Secțiunea a 11-a. Neglijența în păstrarea informațiilor	551
§1. Conținutul legal.....	551
§2. Condiții preexistente	551
§3. Conținutul constitutiv	552
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	553
Secțiunea a 12-a. Obținerea ilegală de fonduri	554
§1. Conținutul legal.....	554
§2. Condiții preexistente	554
§3. Conținutul constitutiv	555
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	556
Secțiunea a 13-a. Deturnarea de fonduri.....	557
§1. Conținutul legal.....	557
§2. Condiții preexistente	557
§3. Conținutul constitutiv	558
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	559
Bibliografie selectivă.....	560
Titlul VI. Infrațiuni de fals.....	562
Capitolul I. Falsificarea de monede, timbre sau de alte valori.....	562
Secțiunea 1. Falsificarea de monede.....	562
§1. Conținutul legal	562
§2. Condiții preexistente	562
§3. Conținutul constitutiv	563
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	565
Secțiunea a 2-a. Falsificarea de titluri de credit sau instrumente de plată	566
§1. Conținutul legal	566
§2. Condiții preexistente	566
§3. Conținutul constitutiv	568
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	569
Secțiunea a 3-a. Falsificarea de timbre sau efecte poștale	570
§1. Conținutul legal	570
§2. Condiții preexistente	571
§3. Conținutul constitutiv	573
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	573
Secțiunea a 4-a. Punerea în circulație de valori falsificate sau dobândirea de instrumente de plată fără numerar falsificate.....	574
§1. Conținutul legal	574
§2. Condiții preexistente	575
§3. Conținutul constitutiv	575
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	577
Secțiunea a 5-a. Deținerea de instrumente în vederea falsificării de valori....	578

§1. Conținutul legal	578
§2. Condiții preexistente	579
§3. Conținutul constitutiv	579
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	580
Secțiunea a 6-a. Emiterea frauduloasă de monedă	581
§1. Conținutul legal	581
§2. Condiții preexistente	581
§3. Conținutul constitutiv	581
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	582
Secțiunea a 7-a. Falsificarea de valori străine	582
§1. Conținutul legal	582
Capitolul II. Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcă	584
Secțiunea 1. Falsificarea de instrumente oficiale	584
§1. Conținutul legal	584
§2. Condiții preexistente	584
§3. Conținutul constitutiv	585
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	586
Secțiunea a 2-a. Folosirea instrumentelor false	587
§1. Conținutul legal	587
§2. Condiții preexistente	587
§3. Conținutul constitutiv	588
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	588
Secțiunea a 3-a. Falsificarea de instrumente de autentificare străine	589
§1. Conținutul legal	589
§2. Condiții preexistente	589
§3. Conținutul constitutiv	589
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	590
Capitolul III. Falsuri în înscrisuri	591
Secțiunea 1. Falsul material în înscrisuri oficiale	591
§1. Conținutul legal	591
§2. Condiții preexistente	591
§3. Conținutul constitutiv	593
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	595
Secțiunea a 2-a. Falsul intelectual	596
§1. Conținutul legal	596
§2. Condiții preexistente	596
§3. Conținutul constitutiv	597
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	599
Secțiunea a 3-a. Falsul în înscrisuri sub semnătură privată	599
§1. Conținutul legal	599
§2. Condiții preexistente	600
§3. Conținutul constitutiv	600
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	601
Secțiunea a 4-a. Uzul de fals	602

§1. Conținutul legal	602
§2. Condiții preexistente	602
§3. Conținutul constitutiv	603
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	605
Secțiunea a 5-a. Falsificarea unei înregistrări tehnice	605
§1. Conținutul legal	605
§2. Condiții preexistente	606
§3. Conținutul constitutiv	606
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	607
Secțiunea a 6-a. Falsul informatic	607
§1. Conținutul legal	607
§2. Condiții preexistente	607
§3. Conținutul constitutiv	608
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	609
Secțiunea a 7-a. Falsul în declarații	609
§1. Conținutul legal	609
§2. Condiții preexistente	609
§3. Conținutul constitutiv	610
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	614
Secțiunea a 8-a. Falsul privind identitatea	614
§1. Conținutul legal	614
§2. Condiții preexistente	614
§3. Conținutul constitutiv	615
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	618
Secțiunea a 9-a. Infrațiuni de fals comise în legătură cu autoritatea unui stat străin.....	618
Bibliografie selectivă.....	619
Titlul VII. Infrațiuni contra siguranței publice.....	620
Capitolul I. Infrațiuni contra siguranței circulației pe căile ferate.....	620
Secțiunea 1. Neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă	620
§1. Conținutul legal	620
§2. Condiții preexistente	620
§3. Conținutul constitutiv	621
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	622
Secțiunea a 2-a. Neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă din culpă.....	622
§1. Conținutul legal	622
§2. Condiții preexistente	623
§3. Conținutul constitutiv	623
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	623
Secțiunea a 3-a. Părăsirea postului și prezența la serviciu sub influența alcoolului sau a altor substanțe	623
§1. Conținutul legal	623

§2. Condiții preexistente	624
§3. Conținutul constitutiv	625
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	626
Secțiunea a 4-a. Distrugerea sau semnalizarea falsă.....	627
§1. Conținutul legal	627
§2. Condiții preexistente	627
§3. Conținutul constitutiv	628
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	629
Capitolul II. Infrațiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice.....	631
Secțiunea 1. Punerea în circulație sau conducerea unui autovehicul neînmatriculat	631
§1. Conținutul legal	631
§2. Condiții preexistente	631
§3. Conținutul constitutiv	632
§4. Forme. Sancțiuni	637
Secțiunea a 2-a. Conducerea unui vehicul fără permis de conducere.....	637
§1. Conținutul legal	637
§2. Condiții preexistente	638
§3. Conținutul constitutiv	638
§4. Forme. Sancțiuni	642
Secțiunea a 3-a. Conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau altor substanțe	642
§1. Conținutul legal.....	642
§2. Condiții preexistente	642
§3. Conținutul constitutiv.....	643
§4. Forme. Sancțiuni	645
Secțiunea a 4-a. Refuzul sau sustragerea de la prelevarea de mostre biologice	645
§1. Conținutul legal.....	645
§2. Condiții preexistente	646
§3. Conținutul constitutiv	646
§4. Forme. Sancțiuni	648
Secțiunea a 5-a. Părăsirea locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia	648
§1. Conținutul legal.....	648
§2. Condiții preexistente	648
§3. Conținutul constitutiv.....	649
§4. Forme. Sancțiuni	652
Secțiunea a 6-a. Împiedicarea sau îngreunarea circulației pe drumurile publice	652
§1. Conținutul legal.....	652
§2. Condiții preexistente	653
§3. Conținutul constitutiv	654
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	656
Secțiunea a 7-a. Nerespectarea atribuțiilor privind verificarea tehnică ori efectuarea reparațiilor	656

§1. Conținutul legal	656
§2. Condiții preexistente	657
§3. Conținutul constitutiv	657
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	658
Secțiunea a 8-a. Efectuarea de lucrări neautorizate în zona drumului public	659
§1. Conținutul legal	659
§2. Condiții preexistente	659
§3. Conținutul constitutiv	660
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	661
Bibliografie selectivă	662

Capitolul III. Nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare și al materiilor explozive 663

Secțiunea 1. Nerespectarea regimului armelor și al munițiilor	663
§1. Conținutul legal	663
§2. Condiții preexistente	664
§3. Conținutul constitutiv	666
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	668
Secțiunea a 2-a. Uzul de armă fără drept	669
§1. Conținutul legal	669
§2. Condiții preexistente	669
§3. Conținutul constitutiv	670
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	671
Secțiunea a 3-a. Falsificarea sau modificarea. Ștergerea sau modificarea marcajelor de pe arme letale	672
§1. Conținutul legal	672
§2. Condiții preexistente	672
§3. Conținutul constitutiv	673
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	674
Secțiunea a 4-a. Nerespectarea regimului materialelor nucleare sau al altor materii radioactive	674
§1. Conținutul legal	674
§2. Condiții preexistente	675
§3. Conținutul constitutiv	676
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	676
Secțiunea a 5-a. Nerespectarea regimului materiilor explozive	677
§1. Conținutul legal	677
§2. Condiții preexistente	677
§3. Conținutul constitutiv	678
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	678
Secțiunea a 6-a. Nerespectarea regimului precursorilor de explozivi restricționați	679
§1. Conținutul legal	679
§2. Condiții preexistente	679
§3. Conținutul constitutiv	680
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	680

Capitolul IV. Infraacțiuni privitoare la regimul stabilit pentru**alte activități reglementate de lege 682****Secțiunea 1. Exercițarea fără drept a unei profesii sau activități 682**

§1. Conținutul legal 682

§2. Condiții preexistente 682

§3. Conținutul constitutiv 682

§4. Forme. Modalități. Sancțiuni 684

Secțiunea a 2-a. Neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate**în muncă 684**

§1. Conținutul legal 684

§2. Condiții preexistente 684

§3. Conținutul constitutiv 685

§4. Forme. Modalități. Sancțiuni 686

Secțiunea a 3-a. Nerespectarea măsurilor legale de securitate și sănătate**în muncă 687**

§1. Conținutul legal 687

§2. Condiții preexistente 687

§3. Conținutul constitutiv 688

§4. Forme. Modalități. Sancțiuni 689

Secțiunea a 4-a. Camăta 689

§1. Conținutul legal 689

§2. Condiții preexistente 689

§3. Conținutul constitutiv 690

§4. Forme. Modalități. Sancțiuni 690

Capitolul V. Infraacțiuni contra sănătății publice 692**Secțiunea 1. Zădărnicierea combaterii bolilor 692**

§1. Conținutul legal 692

§2. Condiții preexistente 693

§3. Conținutul constitutiv 693

§4. Forme. Modalități. Sancțiuni 694

Secțiunea a 2-a. Omisiunea declarării unor informații 694

§1. Conținutul legal 694

§2. Condiții preexistente 695

§3. Conținutul constitutiv 695

§4. Forme. Modalități. Sancțiuni 695

Secțiunea a 3-a. Contaminarea venerică 696

§1. Conținutul legal 696

§2. Condiții preexistente 696

§3. Conținutul constitutiv 696

§4. Forme. Modalități. Sancțiuni 697

Secțiunea a 4-a. Transmiterea sindromului imunodeficientar dobândit 697

§1. Conținutul legal 697

§2. Condiții preexistente 698

§3. Conținutul constitutiv 698

§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	699
Secțiunea a 5-a. Răspândirea bolilor la animale sau plante	699
§1. Conținutul legal	699
§2. Condiții preexistente	699
§3. Conținutul constitutiv	700
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	700
Secțiunea a 6-a. Infectarea apei	700
§1. Conținutul legal	700
§2. Condiții preexistente	701
§3. Conținutul constitutiv	701
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	702
Secțiunea a 7-a. Falsificarea sau substituirea de alimente sau alte produse.....	702
§1. Conținutul legal	702
§2. Condiții preexistente	702
§3. Conținutul constitutiv	703
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	703
Secțiunea a 8-a. Comercializarea de produse alterate.....	704
§1. Conținutul legal	704
§2. Condiții preexistente	704
§3. Conținutul constitutiv	704
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	705
Secțiunea a 9-a. Traficul de produse sau substanțe toxice.....	706
§1. Conținutul legal	706
§2. Condiții preexistente	706
§3. Conținutul constitutiv	707
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	708

Capitolul VI. Infrațiuni contra siguranței și integrității sistemelor și datelor informatice.....	710
Secțiunea 1. Accesul ilegal la un sistem informatic	710
§1. Conținutul legal	710
§2. Condiții preexistente	710
§3. Conținutul constitutiv	711
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	717
Secțiunea a 2-a. Interceptarea ilegală a unei transmisii de date informatice	718
§1. Conținutul legal	718
§2. Condiții preexistente	718
§3. Conținutul constitutiv	720
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	729
Secțiunea a 3-a. Alterarea integrității datelor informatice	729
§1. Conținutul legal	729
§2. Condiții preexistente	730
§3. Conținutul constitutiv	730
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	740
Secțiunea a 4-a. Perturbarea funcționării sistemelor informatice	740
§1. Conținutul legal	740

§2. Condiții preexistente	740
§3. Conținutul constitutiv	741
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	742
Secțiunea a 5-a. Transferul neautorizat de date informatice.....	743
§1. Conținutul legal	743
§2. Condiții preexistente	743
§3. Conținutul constitutiv	744
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	745
Secțiunea a 6-a. Operațiuni ilegale cu dispozitive sau programe informatice	745
§1. Conținutul legal	745
§2. Condiții preexistente	746
§3. Conținutul constitutiv	746
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	747
Bibliografie selectivă.....	748

Titlul VIII. Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială..... 749

Capitolul I. Infracțiuni contra ordinii și liniștii publice 749

Secțiunea 1. Constituirea unui grup infracțional organizat.....	750
§1. Conținutul legal	750
§2. Condiții preexistente	750
§3. Conținutul constitutiv	751
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	754
Secțiunea a 2-a. Instigarea publică	755
§1. Conținutul legal	755
§2. Condiții preexistente	755
§3. Conținutul constitutiv	755
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	756
Secțiunea a 3-a. Incitarea la ură sau discriminare.....	756
§1. Conținutul legal	756
§2. Condiții preexistente	757
§3. Conținutul constitutiv	757
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	758
Secțiunea a 4-a. Încercarea de a determina săvârșirea unei infracțiuni	758
§1. Conținutul legal	758
§2. Condiții preexistente	759
§3. Conținutul constitutiv	759
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	760
Secțiunea a 5-a. Tulburarea ordinii și liniștii publice	762
§1. Conținutul legal	762
§2. Condiții preexistente	762
§3. Conținutul constitutiv	763
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	764
Secțiunea a 6-a. Portul sau folosirea fără drept de obiecte periculoase	765
§1. Conținutul legal	765

§2. Condiții preexistente	765
§3. Conținutul constitutiv	767
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	767
Secțiunea a 7-a. Împiedicarea desfășurării unei adunări publice	768
§1. Conținutul legal	768
§2. Condiții preexistente	768
§3. Conținutul constitutiv	768
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	769
Secțiunea a 8-a. Pornografia infantilă	769
§1. Conținutul legal	769
§2. Condiții preexistente	771
§3. Conținutul constitutiv	772
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	776
Secțiunea a 9-a. Ultrajul contra bunelor moravuri	776
§1. Conținutul legal	776
§2. Condiții preexistente	776
§3. Conținutul constitutiv	777
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	778
Capitolul II. Infracțiuni contra familiei	779
Secțiunea 1. Bigamia	779
§1. Conținutul legal	779
§2. Condiții preexistente	779
§3. Conținutul constitutiv	779
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	780
Secțiunea a 2-a. Incestul	781
§1. Conținutul legal	781
§2. Condiții preexistente	781
§3. Conținutul constitutiv	782
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	783
Secțiunea a 3-a. Abandonul de familie	783
§1. Conținutul legal	783
§2. Condiții preexistente	783
§3. Conținutul constitutiv	785
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	788
Secțiunea a 4-a. Nerespectarea măsurilor privind încredințarea minorului	788
§1. Conținutul legal	788
§2. Condiții preexistente	789
§3. Conținutul constitutiv	789
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	790
Secțiunea a 5-a. Împiedicarea accesului la învățământul general obligatoriu	790
§1. Conținutul legal	790
§2. Condiții preexistente	790
§3. Conținutul constitutiv	791
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	791

Capitolul III. Infracțiuni contra libertății religioase și respectului

datorat persoanelor decedate.....	792
Secțiunea 1. Împiedicarea exercitării libertății religioase.....	792
§1. Conținutul legal.....	792
§2. Condiții preexistente.....	793
§3. Conținutul constitutiv.....	793
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	794
Secțiunea a 2-a. Profanarea lăcașurilor sau a obiectelor de cult.....	795
§1. Conținutul legal.....	795
§2. Condiții preexistente.....	795
§3. Conținutul constitutiv.....	795
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	796
Secțiunea a 3-a. Profanarea de cadavre sau morminte.....	796
§1. Conținutul legal.....	796
§2. Condiții preexistente.....	796
§3. Conținutul constitutiv.....	797
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	798
Secțiunea a 4-a. Prelevarea ilegală de țesuturi sau organe.....	799
§1. Conținutul legal.....	799
§2. Condiții preexistente.....	799
§3. Conținutul constitutiv.....	799
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	800
Bibliografie selectivă.....	800

Titlul IX. Infracțiuni electorale 802

Secțiunea 1. Împiedicarea exercitării drepturilor electorale.....	802
§1. Conținutul legal.....	802
§2. Condiții preexistente.....	802
§3. Conținutul constitutiv.....	803
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	804
Secțiunea a 2-a. Coruperea alegătorilor.....	805
§1. Conținutul legal.....	805
§2. Condiții preexistente.....	805
§3. Conținutul constitutiv.....	805
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	806
Secțiunea a 3-a. Frauda la vot.....	806
§1. Conținutul legal.....	806
§2. Condiții preexistente.....	807
§3. Conținutul constitutiv.....	807
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	808
Secțiunea a 4-a. Frauda la votul electronic.....	808
§1. Conținutul legal.....	808
§2. Condiții preexistente.....	808
§3. Conținutul constitutiv.....	809
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	809

Secțiunea a 5-a. Violarea confidențialității votului	810
§1. Conținutul legal	810
§2. Condiții preexistente	810
§3. Conținutul constitutiv	810
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	811
Secțiunea a 6-a. Nerespectarea regimului urnei de vot	811
§1. Conținutul legal	811
§2. Condiții preexistente	811
§3. Conținutul constitutiv	812
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	812
Secțiunea a 7-a. Falsificarea documentelor și evidențelor electorale	813
§1. Conținutul legal	813
§2. Condiții preexistente	813
§3. Conținutul constitutiv	814
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	814
Bibliografie selectivă	815

Titlul X. Infracțiuni contra securității naționale 816

Secțiunea 1. Trădarea	816
§1. Conținutul legal	816
§2. Condiții preexistente	816
§3. Conținutul constitutiv	817
§4. Forme. Sancțiuni	818
Secțiunea a 2-a. Trădarea prin transmitere de informații secrete de stat	818
§1. Conținutul legal	818
§2. Condiții preexistente	818
§3. Conținutul constitutiv	819
§4. Forme. Sancțiuni	820
Secțiunea a 3-a. Trădarea prin ajutarea inamicului	820
§1. Conținutul legal	820
§2. Condiții preexistente	821
§3. Conținutul constitutiv	821
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	822
Secțiunea a 4-a. Acțiuni împotriva ordinii constituționale	823
§1. Conținutul legal	823
§2. Condiții preexistente	823
§3. Conținutul constitutiv	823
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	824
Secțiunea a 5-a. Înalta trădare	824
§1. Conținutul legal	824
§2. Condiții preexistente	824
§3. Conținutul constitutiv	825
§4. Forme. Sancțiuni	825
Secțiunea a 6-a. Acțiunile ostile contra statului român	825
§1. Conținutul legal	825

§2. Condiții preexistente	825
§3. Conținutul constitutiv	826
§4. Sancțiuni	826
Secțiunea a 7-a. Spionajul	826
§1. Conținutul legal	826
§2. Condiții preexistente	826
§3. Conținutul constitutiv	827
§4. Sancțiuni	827
Secțiunea a 8-a. Atentatul care pune în pericol securitatea națională	827
§1. Conținutul legal	827
§2. Condiții preexistente	827
§3. Conținutul constitutiv	828
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	829
Secțiunea a 9-a. Atentatul contra unei colectivități	830
§1. Conținutul legal	830
§2. Condițiile preexistente	830
§3. Conținutul constitutiv	830
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	831
Secțiunea a 10-a. Actele de diversiune	831
§1. Conținutul legal	831
§2. Condiții preexistente	832
§3. Conținutul constitutiv	832
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	833
Secțiunea a 11-a. Comunicarea de informații false	833
§1. Conținutul legal	833
§2. Condiții preexistente	834
§3. Conținutul constitutiv	834
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	835
Secțiunea a 12-a. Propaganda pentru război	835
§1. Conținutul legal	835
§2. Condiții preexistente	836
§3. Conținutul constitutiv	836
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	837
Secțiunea a 13-a. Compromiterea unor interese de stat	837
§1. Conținutul legal	837
§2. Condiții preexistente	838
§3. Conținutul constitutiv	838
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	839
Secțiunea a 14-a. Divulgarea secretului care periclitează securitatea națională	839
§1. Conținutul legal	839
§2. Condiții preexistente	840
§3. Conținutul constitutiv	840
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	841

Secțiunea a 15-a. Infracțiuni contra persoanelor care se bucură de protecție internațională.....	842
§1. Conținutul legal.....	842
§2. Condiții preexistente	842
§3. Conținutul constitutiv	843
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	843
Secțiunea a 16-a. Constituirea de structuri informative ilegale	843
§1. Conținutul legal.....	843
§2. Condiții preexistente	844
§3. Conținutul constitutiv	844
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	845
Secțiunea a 17-a. Nedenunțarea unor infracțiuni contra securității naționale.....	846
§1. Conținutul legal.....	846
§2. Condiții preexistente	846
§3. Conținutul constitutiv	846
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	847
Secțiunea a 18-a. Dispoziții comune infracțiunilor contra securității naționale.....	847
§1. Unele cauze de reducere a pedepsei.....	847
§2. Sancționarea actelor pregătitoare și tentativei	848
Bibliografie selectivă.....	849

Titlul XI. Infracțiuni contra capacității de luptă a forțelor armate..... 850

Capitolul I. Infracțiuni săvârșite de militari..... 850

Secțiunea 1. Absența nejustificată	850
§1. Conținutul legal.....	850
§2. Condiții preexistente	850
§3. Conținutul constitutiv	851
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	853
Secțiunea a 2-a. Dezertarea.....	854
§1. Conținutul legal.....	854
§2. Condiții preexistente	854
§3. Conținutul constitutiv	855
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	856
Secțiunea a 3-a. Încălcarea consemnului	857
§1. Conținutul legal.....	857
§2. Condiții preexistente	858
§3. Conținutul constitutiv	859
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	860
Secțiunea a 4-a. Părăsirea postului sau comenzii	860
§1. Conținutul legal.....	860
§2. Condiții preexistente	860
§3. Conținutul constitutiv	861
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	861
Secțiunea a 5-a. Insubordonarea	862

§1. Conținutul legal	862
§2. Condiții preexistente	862
§3. Conținutul constitutiv	863
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	864
Secțiunea a 6-a. Constrângerea superiorului.....	864
§1. Conținutul legal	864
§2. Condiții preexistente	864
§3. Conținutul constitutiv	865
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	865
Secțiunea a 7-a. Abuzul de autoritate	866
§1. Conținutul legal	866
§2. Condiții preexistente	866
§3. Conținutul constitutiv	866
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	867
Secțiunea a 8-a. Lovirea superiorului ori a inferiorului.....	867
§1. Conținutul legal	867
§2. Condiții preexistente	868
§3. Conținutul constitutiv	868
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	870
Secțiunea a 9-a. Capitulara	870
§1. Conținutul legal	870
§2. Condiții preexistente	871
§3. Conținutul constitutiv	871
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	872
Secțiunea a 10-a. Părăsirea câmpului de luptă.....	872
§1. Conținutul legal	872
§2. Condiții preexistente	873
§3. Conținutul constitutiv	873
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	874
Secțiunea a 11-a. Zborul neautorizat	874
§1. Conținutul legal	874
§2. Condiții preexistente	875
§3. Conținutul constitutiv	875
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	876
Secțiunea a 12-a. Părăsirea navei.....	877
§1. Conținutul legal	877
§2. Condiții preexistente	877
§3. Conținutul constitutiv	878
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	878
Secțiunea a 13-a. Părăsirea comenzii.....	879
§1. Conținutul legal	879
§2. Condiții preexistente	879
§3. Conținutul constitutiv	880
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	880
Secțiunea a 14-a. Neluarea măsurilor necesare în operațiunile navale	881

§1. Conținutul legal	881
§2. Condiții preexistente	881
§3. Conținutul constitutiv	882
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	882
Secțiunea a 15-a. Coborârea pavilionului	883
§1. Conținutul legal	883
§2. Condiții preexistente	883
§3. Conținutul constitutiv	884
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	884
Secțiunea a 16-a. Coliziunea.....	884
§1. Conținutul legal	884
§2. Condiții preexistente	885
§3. Conținutul constitutiv	885
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	886
Capitolul II. Infracțiuni săvârșite de militari sau de civili	887
Secțiunea 1. Sustragerea de la serviciul militar în timp de război	887
§1. Conținutul legal	887
§2. Condiții preexistente	887
§3. Conținutul constitutiv	888
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	889
Secțiunea a 2-a. Agresiunea împotriva santinelei	889
§1. Conținutul legal	889
§2. Condiții preexistente	890
§3. Conținutul constitutiv	890
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	890
Secțiunea a 3-a. Sustragerea de la luarea în evidența militară	891
§1. Conținutul legal	891
§2. Condiții preexistente	891
§3. Conținutul constitutiv	891
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	892
Secțiunea a 4-a. Neprezentarea la încorporare sau concentrare.....	892
§1. Conținutul legal	892
§2. Condiții preexistente	893
§3. Conținutul constitutiv	893
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	895
Secțiunea a 5-a. Jefuirea celor căzuți pe câmpul de luptă.....	895
§1. Conținutul legal	895
§2. Condiții preexistente	896
§3. Conținutul constitutiv	896
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	897
Secțiunea a 6-a. Folosirea emblemei Crucea Roșie în timpul operațiunilor militare.....	897
§1. Conținutul legal	897
§2. Condiții preexistente	898
§3. Conținutul constitutiv	898

§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	898
Bibliografie selectivă.....	899

Titlul XII. Infracțiuni de genocid, contra umanității și de război..... 900

Capitolul I. Infracțiuni de genocid și contra umanității 900

Secțiunea 1. Genocidul	900
§1. Conținutul legal	900
§2. Condiții preexistente	901
§3. Conținutul constitutiv	901
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	903
Secțiunea a 2-a. Infracțiuni contra umanității	903
§1. Conținutul legal	903
§2. Condiții preexistente	904
§3. Conținutul constitutiv	904
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	906

Capitolul II. Infracțiuni de război 907

Secțiunea 1. Infracțiuni de război contra persoanelor	907
§1. Conținutul legal	907
§2. Condiții preexistente	909
§3. Conținutul constitutiv	909
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	911
Secțiunea a 2-a. Infracțiuni de război contra proprietății și altor drepturi	912
§1. Conținutul legal	912
§2. Condiții preexistente	912
§3. Conținutul constitutiv	913
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	913
Secțiunea a 3-a. Infracțiuni de război contra operațiunilor umanitare și emblemelor	913
§1. Conținutul legal	913
§2. Condiții preexistente	914
§3. Conținutul constitutiv	914
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	916
Secțiunea a 4-a. Utilizarea de metode interzise în operațiunile de luptă	916
§1. Conținutul legal	916
§2. Condiții preexistente	917
§3. Conținutul constitutiv	917
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	924
Secțiunea a 5-a. Utilizarea de mijloace interzise în operațiunile de luptă	924
§1. Conținutul legal	924
§2. Condiții preexistente	924
§3. Conținutul constitutiv	925
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni	927
Bibliografie selectivă.....	928

Considerații introductive privind Dreptul penal, Partea specială

I. Noțiunea, sistemul și metodologia studierii părții speciale a dreptului penal

§1. Noțiune

O examinare cât de sumară a fenomenului criminalității relevă că faptele de o anumită gravitate care îl compun, declarate de legea penală ca infracțiuni, se manifestă în forme deosebit de variate. În această diversitate a manifestării lor, fiecare fapt prin care se aduce atingere diferitelor relații, valori sau interese politice, economice, sociale sau morale ocrotite de dreptul penal, cuprinde un conținut specific, adică prezintă anumite trăsături definitorii, care îi determină o fizionomie și individualitate infracțională proprii.

Pentru a se putea duce cu succes lupta împotriva celor mai grave manifestări antisociale prin mijloace de drept penal, potrivit principiilor fundamentale ale dreptului penal modern, este necesară *incriminarea* prin lege a fiecărei fapte în raport de consecințele juridice ca infracțiune¹. Pentru aceasta, norma juridică penală conține, potrivit structurii sale, o *dispoziție de incriminare*, prin care stabilește conținutul specific al fiecărei infracțiuni în parte. Norma de incriminare definește deci conceptul juridic al fiecărei infracțiuni, în mod general și abstract².

Faptele declarate prin lege infracțiuni prezintă însă nu numai o configurație infracțională variată, ci și un grad de pericolozitate, care „diferă” de la o infracțiune la alta. Aceasta impune legiuitorului să aprecieze gradul de pericol social abstract al faptei incriminate și să stabilească pentru fiecare infracțiune în parte pedeapsa corespunzătoare acesteia.

De aceea, norma penală conține, în structura sa – pe lângă dispoziția de incriminare – și o *dispoziție de sancționare*, prin care se stabilește măsura pedepsei aplicabile pentru fiecare infracțiune în parte.

Partea generală (corespunzător Părții generale a Codului penal) cuprinde totalitatea normelor penale generale, cum sunt dispozițiile cu privire la aplicarea legii penale, infracțiune, răspunderea penală, pedepsele aplicabile și condițiile de aplicare.

Partea specială (corespunzător Părții speciale a Codului penal și din legile speciale) cuprinde norme de incriminare care stabilesc conținutul concret al fiecărei infracțiuni și sancțiunile corespunzătoare pentru acestea.

¹ A se vedea *F. Streteanu*, Tratat de drept penal, Partea generală, vol. I, Ed. C.H. Beck, București, 2008, p. 325.

² A se vedea *V. Dongoroz și colab.*, Explicații teoretice ale Codului penal român. Partea specială, vol. III, Ed. Academiei, București, 1971, p. 6.

Din cele de mai sus rezultă că dreptul penal conține, pe lângă normele părții generale, și o categorie de norme care determină faptele de o anumită gravitate ce constituie infracțiuni, reglementează conținutul specific al fiecăreia dintre acestea și stabilesc pedepsele aplicabile în cazul săvârșirii lor. Aceste norme de incriminare și sancționare se mai numesc *norme de parte specială*. Ele alcătuiesc *partea specială a dreptului penal*.

Din cele expuse se poate formula următoarea definiție: *partea specială a dreptului penal este aceea care cuprinde ansamblul normelor penale prin care se stabilesc faptele de o anumită gravitate considerate infracțiuni, precum și pedepsele aplicabile celor vinovați de comiterea lor*¹.

§2. Obiect

Dreptul penal, ca ramură unitară de drept, are ca obiect reglementarea raporturilor izvorâte din săvârșirea de infracțiuni și care se statornicesc între stat și persoanele care le săvârșesc, în scopul apărării societății, a membrilor săi împotriva acestora, prin aplicarea de pedepse și alte măsuri penale. În cadrul acestui obiect general, partea specială a dreptului penal are ca obiect determinarea faptelor care aduc atingere statului, ordinii sale de drept, drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor, pe care le consideră infracțiuni, precum și stabilirea felului și limitelor speciale ale pedepselor sau a măsurilor penale ce urmează să se aplice pentru sancționarea acelor infracțiuni.

Obiectul dreptului penal special nu poate fi confundat cu obiectul științei dreptului penal special, acesta fiind studiul normelor penale care prevăd faptele calificate de legiuitor ca infracțiuni și modul în care acestea sunt sancționate în scopul cunoașterii și aplicării lor corecte de către organele puterii judecătorești ale statului de drept².

§3. Legătura dintre partea generală și partea specială a dreptului penal

Între aceste părți există atât *asemănări* și acea legătură indestructibilă care leagă părțile în cadrul întregului, cât și *deosebiri*.

Asemănări. Asemănarea și corelația indestructibilă dintre cele două părți ale dreptului penal constă în aceea că normele penale, în ansamblul lor, servesc la definirea infracțiunilor, a condițiilor răspunderii penale, a sistemului pedepselor și a regimului de aplicare a acestora, iar la reglementarea și la realizarea raporturilor

¹ Expresia „drept penal special” are o semnificație diferită, corespunzătoare unei alte noțiuni juridice, în sensul căreia ea se întrebuințează pentru a denumi ansamblul unor norme speciale, și anume al acelor norme penale care se referă la reglementarea specială, particulară, derogatorie, a unor domenii ale dreptului penal, adică la ansamblul normelor penale speciale, derogatorii de la „dreptul comun”.

² A se vedea O. Loghin, T. Toader, *Drept penal român. Partea specială*, Casa de Editură și Presă „Șansa” SRL, București, 2001, p. 12.

juridice penale contribuie atât normele părții generale, cât și normele părții speciale a dreptului penal.

Partea generală a dreptului penal cuprinde normele prin care sunt consacrate principiile fundamentale ale dreptului penal și regulile generale privitoare la definirea infracțiunii, la condițiile răspunderii penale, la categoriile și limitele generale ale pedepselor, la individualizarea pedepselor, la măsurile de siguranță și la cauzele care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării. Ele se aplică faptelor sancționate penal, atât în Partea specială a Codului penal, cât și în legile speciale, afară de cazul când legea dispune altfel.

Principiile și regulile generale își găsesc însă modul de înfăptuire în partea specială a dreptului penal. Într-adevăr, partea specială a dreptului penal individualizează și diversifică, în forme tipice, variate noțiunea generală de infracțiune, definită de Partea generală. Ea stabilește în mod expres faptele (acțiuni, inacțiuni) periculoase pentru ordinea de drept, care sunt considerate infracțiuni, condițiile de incriminare a acestora și limitele speciale ale pedepselor aplicabile, adică reglementează diferitele infracțiuni, dând definiția legală a conținutului normativ, iar uneori și denumirea (*nomen iuris*) fiecărei infracțiuni în parte (omor, furt, delapidare, dare de mită, fals intelectual etc.) și fixând pedeapsa corespunzătoare. Dar, dată fiind varietatea infracțiunilor pe care le prevede, *Partea specială* cuprinde un fel de catalog al tuturor infracțiunilor prevăzute în legislația penală în vigoare, însumând normele penale din Partea specială a Codului penal (art. 188-446 C.pen.) și din legile speciale.

Evident, partea specială a dreptului penal este indispensabilă oricărui sistem de drept penal bazat pe principiul legalității incriminării și pedepsei (*nullum crimen, nulla poena sine lege*). Partea specială este, de aceea, indispensabilă oricărei aplicări concrete a dreptului penal.

În schimb, nici partea specială a dreptului penal nu se poate dispensa de principiile și instituțiile fundamentale privitoare la infracțiune, infractor și pedeapsă, precum și la răspunderea penală, consfințite de normele părții generale a dreptului penal¹.

Deosebiri. Între cele două părți ale dreptului penal există și deosebiri. Astfel, cele două părți ale dreptului penal se deosebesc:

a) *prin obiectul specific al reglementării lor.* Astfel, pe când normele părții generale reglementează infracțiunea, răspunderea penală și pedeapsa în general, normele părții speciale prevăd infracțiunile în particular, în tipicitatea lor. În consecință, ele au ca obiect special al reglementării stabilirea diferitelor fapte de pericol social incriminate ca infracțiuni. De aceea se poate sublinia că, în esență, Partea generală stabilește *ce este infracțiunea și pedeapsa*, pe când Partea specială stabilește *care sunt infracțiunile prevăzute de lege și pedepsele aplicabile pentru fiecare în parte*. Așadar, partea specială a dreptului penal cuprinde ansamblul incriminărilor, cu sancțiunile aferente;

b) *prin structura diferită a celor două feluri de norme penale.* Normele părții generale a dreptului penal cuprind dispoziții, reguli și principii generale privitoare la rolul și scopul dreptului penal, la infracțiune, infractor, răspunderea penală și

¹ A se vedea G. Stefani, G. Levasseur, B. Bouloc, *Droit penal général*, 15ème éd., Dalloz, Paris, 1995, p. 31.

pedeapsă, exprimate sub formă de norme enunțative (declarative) și explicative¹. În schimb, normele părții speciale sunt norme de drept penal propriu-zise sau tipice, care definesc, descriu sau determină trăsăturile obiective și subiective ale fiecărei fapte de o anumită gravitate incriminate ca infracțiune și prevăd pedeapsa corespunzătoare; ele reglementează fiecare tip de infracțiune în parte, cu sancțiunea aferentă. De aceea, normele părții speciale mai sunt denumite *norme de incriminare sau norme sancționatoare* și se deosebesc prin trăsăturile esențiale, specifice, ale structurii lor de celelalte norme de drept;

c) *prin dinamismul lor, determinat de evoluția realității sociale*. În general, normele dreptului penal, în ansamblul lor – ca și normele celorlalte ramuri de drept – reflectă noile transformări apărute în dezvoltarea și perfecționarea continuă a relațiilor sociale care formează obiectul protecției penale. Normele părții generale a dreptului penal, prin obiectul lor de reglementare, ocupându-se de aspectele, regulile și principiile fundamentale ale dreptului penal, manifestă mai multă stabilitate și deci sunt mai rar supuse unor modificări. În schimb, normele părții speciale a dreptului penal, prin reglementarea diferitelor specii și tipuri de infracțiuni, reflectă în mod nemijlocit și mai nuanțat diversele transformări care au loc în societate. Datorită necesității de a fi mereu puse în concordanță cu noile transformări apărute în dezvoltarea societății și cu cerințele politicii penale, normele părții speciale a dreptului penal sunt supuse unor mai frecvente modificări decât normele părții generale. De aceea, în procesul de adaptare și perfecționare continuă a legislației la cerințele realității sociale, de reflectare a conținutului social-politic în conținutul normativ al dreptului penal, cele mai frecvente modificări legislative sunt aduse normelor părții speciale a dreptului penal. În acest sens se vorbește de *dinamismul* părții speciale a dreptului penal ca despre o caracteristică proprie, care o deosebește de partea sa generală.

d) *prin originea și vechimea lor istorică*. Astfel, partea specială este cea mai veche parte a dreptului penal. Dezvoltarea acestuia a început prin stabilirea incriminărilor, pe când normele de consacrare a unor principii și reguli generale cu privire la aspectele esențiale și comune ale incriminărilor și ale instituțiilor fundamentale ale dreptului penal, ale categoriilor juridice, ca și delimitarea părții generale de partea specială au apărut în cursul unui îndelungat proces istoric de generalizare, abstractizare și sistematizare a dreptului penal.

II. Sistemul părții speciale a dreptului penal

§1. Noțiune

Partea specială a dreptului penal este organizată pe baza unui anumit sistem. *Prin sistemul părții speciale a dreptului penal se înțelege clasificarea sau gruparea în anumite categorii, grupe, subgrupe etc. a tuturor infracțiunilor prevăzute de legislația penală în vigoare.*

¹ A se vedea I. Vasîu, *Drept penal. Partea specială*, Ed. Accent, Cluj-Napoca, 2003, p. 25.

Din această definiție rezultă că sistemul părții speciale a dreptului penal reprezintă ansamblul sistematizat al infracțiunilor prevăzute în normele penale cuprinse în Codul penal și în legile speciale în vigoare. De aici se mai desprinde și constatarea că sarcina științei dreptului penal, privitoare la partea specială, este nu numai aceea de a descrie și analiza conținutul specific al diferitelor infracțiuni în parte, ci și aceea de a le clasifica într-un sistem unitar, pe baza unor criterii științifice și de a releva semnificația socială și juridică a integrării lor în acest sistem¹.

§2. Criteriile de alcătuire a sistemului părții speciale a dreptului penal

Clasificarea infracțiunilor în cadrul sistemului părții speciale a dreptului penal se poate face după criterii variate. Ea trebuie să fie astfel construită, încât să asigure realizarea unui sistem unitar. Pentru aceasta este necesar ca prima clasificare a infracțiunilor (clasificarea fundamentală) să se efectueze pe baza unui *criteriu unic*. În cadrul fiecăreia pot fi efectuate subclasificări după criterii secundare, variate.

a) *prima clasificare* a infracțiunilor constă în repartizarea acestora în *categorii* de infracțiuni, după criteriul de bază al alcătuirii sistemului părții speciale a dreptului penal. În dreptul penal român, acest criteriu este cel al *obiectului juridic al infracțiunilor*². Astfel, în raport de genul relațiilor sociale care formează obiectul juridic (de exemplu, relațiile sociale privind ocrotirea persoanei, relațiile sociale privind ocrotirea patrimoniului etc.), infracțiunile prevăzute de legislația penală sunt grupate în diferite *categorii de infracțiuni* (de exemplu, infracțiuni contra persoanei, infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni contra înfăptuirii justiției, infracțiuni de fals etc.).

Tocmai această neomogenitate a valorilor sociale ocrotite în cadrul incriminărilor referitoare la persoană, patrimoniu (ca valori interesând, în principal, individul) ori a celor referitoare la colectivitate în ansamblul ei ar fi trebuit să împiedice o ierarhizare eclectică a incriminărilor în modul conceput de legea în vigoare.

Acest argument, teoretic incontestabil just, în anumite limite n-ar putea fi însă generalizat, deoarece nici grupul de incriminări contra persoanei sau contra patrimoniului nu este omogen, adică nu cuprinde numai incriminări prin care se ocrotesc valori sociale deosebit de importante, care ar putea fi opuse incriminărilor care privesc colectivitatea în ansamblul ei.

Este interesantă, sub acest aspect experiența legislației italiene. Legiuitorul italian, optând pentru prioritatea incriminărilor care se referă la interesele colectivității, a inclus în această grupă toate incriminările pe care le-a considerat că se înscriu în această categorie. Astfel, după incriminările care ocrotesc personalitatea statului, au fost trecute cele care se referă la administrația publică, apoi cele referitoare la administrarea justiției, la religia în stat, la ordinea publică, la pericolul comun, la încrederea publică, la economia publică, la moralitatea publică, la sănătatea publică, la

¹ A se vedea A. Boroi, *Drept penal. Partea specială* conform noului Cod penal, Ed. C.H. Beck, București, 2011, p. 5; V. Dongoroz și colab., *Explicații teoretice ale Codului penal român*, vol. IV, Ed. Academiei, București, 1972, p. 961.

² A se vedea T. Toader, *Drept penal, Partea specială*, Ed. Hamangiu, București, 2007, p. 1.